

Les desavinences entre Pujol i Matas

Els governs de Catalunya i de Balears, després de sis anys de relacions més o menys intenses, però cordials, passen pel pitjor moment de la seva història. La 'zaplanització' del Govern Balear l'allunya del català i, a la pràctica, les relacions s'han trencat.

ARXIU / PERE BOTA

A la foto, el president del Govern Balear, Jaume Matas, (esquerra) i el de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol. Les relacions actuals entre els dos presidents són pràcticament nul·les.

Les relacions entre el Govern Balear i la Generalitat de Catalunya estan pràcticament trencades, almenys al màxim nivell. EL TEMPS ha pogut confirmar en dues fonts diferents, de màxima solvència, la mala maror que existeix entre Jaume Matas i Jordi Pujol.

Les desavinences. El govern de Matas entén que hi ha tres motius per mantenir congelades, o trencades a la pràctica, les relacions. El primer, la disputa per la titularitat de la recepció de TV3 a Mallorca. El segon, el conveni de col·laboració entre la Generalitat de Catalunya i el Consell de Mallorca. I el tercer, les estretíssimes relacions

entre CDC i el PSM-Nacionalistes de Mallorca, i més concretament la visita, en qualitat de president de CDC, de Jordi Pujol a Mallorca, el darrer cap de setmana de març per participar en una trobada entre CDC, PSM-Nacionalistes de Mallorca i el Bloc Nacionalista Valencià.

Pel que fa a la recepció de TV3 a Mallorca, com ha explicat EL TEMPS en diverses ocasions (vegeu núm. 715), el Govern Balear pretenia adquirir tots els repetidors de Mallorca, fins ara propietat de Voltor, l'entitat creada per l'Obra Cultural Balear (OCB), per a posteriorment arribar a un acord de desconnexió amb TV3. A Catalunya veien amb bons ulls

l'operació, però hi posaven una condició: que l'acord fos possible primer entre el govern Matas i l'OCB. Un acord que mai no s'ha produït. Pujol ha manifestat a Matas en repetides ocasions que "és un problema que cal arreglar a Mallorca". Però el govern ha volgut sempre obviar l'OCB, ja que des de 1995 l'administració autonòmica balear del PP està en guerra contra l'entitat cultural. Exactament des que l'OCB comença a organitzar amb gran èxit les diades populars en favor de la llengua i l'autogovern, que el PP, de manera oficiosa i en privat, veuen com un atac continuat a la política governamental. Enmig d'aquesta guerra, el govern balear

creia que el govern català, interessat a arribar a un acord per a la recepció institucionalitzada de TV3, signaria un acord, "amb l'OCB o sense". De fet, l'acord semblava una realitat. En una comparança parlamentària, a finals del mes de febrer, el govern de la Generalitat l'anunciava "per abans de Pasqua". Seguint les indicacions expresses del president Pujol, la part catalana de la negociació mai no havia volgut deixar de banda l'OCB, i no creien que això fos un obstacle insalvable, però com que entre l'OCB i l'executiu de Matas no arribà mai l'acord, aleshores es va arribar a una situació de blocatge. El govern balear interpretà negativament aquest suport de la Generalitat a l'OCB.

Enmig d'una situació ja un tant enterbolida, durant el mes de març s'anuncià que la Trobada Nacionalista entre CDC, PSM i UPV-Bloc se celebraria el darrer cap de setmana d'aquell mes a Mallorca. I es llançava la bomba: per primera vegada Jordi Pujol, com a president de CDC, assistiria a la trobada. El secretari general de CDC, Pere Esteve, no defugia explicar el clar significat polític que tenia la visita, així Pujol feia costat exprés als seus aliats a les eleccions europees, el PSM. Aquella visita va ser un colp molt dur per al PP insular, que té en el PSM el seu enemic preferit, i al qual el president Jaume Matas comparà recentment amb HB "perquè no accepten la Constitució". Quan es conegué la visita del president de CDC, el portaveu del Govern Balear i conseller d'Educació i Cultura, Manuel Ferrer, criticà durament la visita de Pujol perquè anava a Mallorca "per fer política de partit", essent un dirigent d'una organització "d'una altra comunitat". Una curiosa crítica, sobretot venint d'un partit i d'un govern, com el de Matas, que té excel·lents relacions amb el Partit Conservador britànic a Mallorca, que a més de recollir vots a aquesta illa per a les eleccions britàniques, quan els comitès són locals també en recull, però per al PP.

'Zaplanització' a la balear. El mes de març, a més, es fa públic que en un breu termini de temps el Consell de Mallorca (governat des del 1995 pel centre-esquerra: PSOE, PSM i UM) signarà un ampli conveni de col·laboració cultural amb la Generalitat de Catalunya, el primer acord institucional bilateral de tanta magnitud. Aquell anunci és molt mal encaixat pel govern de Jaume Matas. Aquest setmanari, després de l'anunci de l'acord, demanà al portaveu Ferrer, durant la rutinària compareixença setmanal davant els mitjans, com ho valorava l'executiu balear. La resposta va ser que "no es valora de cap manera", ja que no se li donava cap importància. Pura façana. La realitat, que EL TEMPS ha pogut confirmar en fonts bastant coneixedores de la situació, és que el mateix Ferrer va fer tot el possible per evitar que se signàs aquell conveni.

La Generalitat tenia dubtes i no volia fer cap greuge al govern Matas. Tot i estar enllestit i pactat, el conveni estigué aturat durant temps, a l'espera de veure què podia passar amb el Govern Balear. Matas i Ferrer intentaven que no se signàs i manifestaren al govern català que ho considerarien com un trencament complet. Dies abans de la signatura del conveni, el portaveu balear, Manuel Ferrer, feia diverses trucades a la Generalitat per evitar-ho i en

una de les converses advertia que "això no condueix enlloc". No ho aconseguí evitar perquè a la Generalitat ja havien arribat a la convenció que el Govern Balear no volia que se signàs un acord amb el Consell, però tampoc volien signar-ne cap de semblant ells mateixos. Senzillament, no volien cap tipus de conveni de tanta importància amb Catalunya. Ni que fos, o precisament per això, estrictament en matèria cultural. La sospita, tant a Palma com a Barcelona, és que el govern de Jaume Matas ha entrat en una perillosa etapa de *zaplanització* cultural i lingüística.

Una sospita que començà a planar arran de la visita de Jordi Pujol a Palma, el passat 28 d'octubre passat, convidat per l'OCB. En un dinar privat entre Matas i Pujol –gens cordial, per cert– el president balear manifestà al català la seva particular forma d'entendre la qüestió lingüística. Uns arguments que anaven més en la línia de la defensa de les modalitats insulars davant el català estàndard, que no de la defensa del català –ni tal sols dels modismes balears– enfront del castellà, que segons la doctrina oficial del Govern Balear, no pateixen cap conflicte.

Des d'aleshores, les desavinences no fan més que intensificar-se. El trencament sembla total.

Miquel Payeras

Jordi Pujol tingué una bona relació amb l'anterior president del Govern Balear, Cristòfol Soler, (dreta). Soler va ser obligat a dimitir, entre altres motius, a causa de la pressió del mateix Jaume Matas, qui el substituï.